

VLADA FBIH

G. Nermin Nikšić,
Premijer

PREDMET: Prijedlog za ukidanje „Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama“, koju je donijela Vlada FBiH Službene novine Federacije BiH br. 18/09, od 12.03. 2009. godine, i Službene novine Federacije BiH br. 4/12 od 13.1.2012.godine

Predlažemo Vladi Federacije da poništi „Uredbu o članarinama u turističkim zajednicama“, Službene novine Federacije BiH br. 18/09, od 12.03. 2009.godine, i Službene novine Federacije BiH br. 4/12 od 13.1.2012.godine. Razlozi za ukidanje Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama su sljedeći:

- a) Neusklađenost Uredbe sa presudama i odlukama Ustavnog suda FBiH
- b) Neusklađenost Uredbe sa Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH
- c) Neusklađenost odredbi Zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH i Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama FBiH sa Ustavima FBiH i BiH
- d) Disproporcija u prihodu od turističke takse i doprinosa
- e) Rasterećenje privrede

a) Neusklađenost Uredbe sa presudama i odlukama Ustavnog suda FBiH

Postoji više presuda i odluka Ustavnog suda FBiH, u kojima sve odredbe sadrže jasan stav o ustavnosti utvrđivanja visine javnih prihoda. Takva je naprimjer i presuda Ustavnog suda FBiH broj U-29/04 od 09. novembra 2005. godine objavljena u Službenim novinama FBiH, broj 74/05 u kojoj se konstatuje sljedeće: „ Polazeći od citiranih odredaba Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i Amandmana na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije je utvrdio da Općinsko vijeće Livno nije moglo propisati plaćanje posebnih taksi za finansiranje djelatnosti sporta i fizičke kulture kako je to propisano u navedenoj Odluci, **pogotovo što Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine i finansiranju Federacije Bosne i Hercegovine, nije utvrđeno pravo Federacije, kantona i općine na javne prihode (poreze ili takse) iz ukupnog prihoda pravne osobe** “.

Napominjemo da ni Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda FBiH ("Službene novine FBiH", br.43/08) odredbe koje regulišu ovo pitanje nisu izmjenjene.

S obzirom da je članom 13. Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama, propisano da je osnov za utvrđivanje visine članarine ukupan prihod, očigledno je, da je ta odredba u suprotnosti ne samo sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda, nego i sa Presudom Ustavnog suda FBiH. Zbog toga i ne postoji obaveza pravnih lica da plaćaju navedenu članarina.

b) Neusklađenost Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama sa Zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH

Odredbe Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama moraju biti usklađene sa aktom više pravne snage, a to je Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH. Naime članom 11. pomenute Uredbe, propisano je koje pravne osobe, su dužne plaćati članarinu turističkoj zajednici. Vlada FBiH je to uradila, mada nije postojao pravni osnov niti je ona za to nadležna.

Članom 6. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH, propisano je ko su obavezni članovi turističke zajednice. Prema navedenom članu to su fizička i pravna lica, koja na području FBiH ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu koja ostvaruje prihod obavljanjem ugostiteljskih i turističkih te s turizmom neposredno povezanih djelatnosti.

Vlada FBiH ni u kom slučaju, nije imala ni pravni osnov ni ovlaštenje da odredi, da i fizička i pravna lica koja nisu obavezni članovi turističkih zajednica, plaćaju članarinu. Pogotovo to nije mogla uraditi derogirajući pomenuti član 6. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH.

Ovo tim više što je Vlada FBiH, na osnovu odredbe iz člana 53. pomenutog Zakona, nadležna da donese propis kojim se utvrđuje članarina, a ne i obavezni članovi, jer je to regulisano samim zakonom.

Poseban problem predstavlja činjenica što u Odluci o klasifikaciji djelatnosti BiH 2010, koju je donijela Agencija za statistiku BiH, a koja je objavljena u Službenom glasniku BiH 47/10, ne postoji turistička djelatnost, pa samim tim ni djelatnosti koje su neposredno u vezi sa turizmom.

c) Neusklađenost odredbi Zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH i Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama sa Ustavom FBiH

Vlada je bez zakonskog osnova, propisala širi krug obaveznika plaćanja članarine turističkim zajednicama nego što to propisuje Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH.

Naplata ovakvog nameta pravnim licima koja su propisana Uredbom predstavlja povredu prava na imovinu te diskriminaciju tih lica u odnosu na sva ostala pravna lica.

Član 2. Ustava Federacije BiH (II dio., Opće odredbe) konstatuje da će Federacija osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda. Prema navedenom članu 2. propisano je **sve osobe na teritoriji Federacije uživaju prava na**, između ostalog:

d) **zabranu svake diskriminacije** zasnovane na rasi, boji kože, polu, jeziku, religiji ili vjerovanju, političkim ili drugim uvjerenjima, nacionalnom i socijalnom porijeklu;

k) **imovinu**

Nesporno je da je usvajajući Uredbu o članarini u TZ, Vlada FBiH postupila suprotno Ustavu FBiH, i to zato što je:

- Donijela propis kojim bez zakonskog i ustavnog osnova, nameće obavezu plaćanja članarine fizičkim i pravnim osobama, koje na osnovu Zakona nisu obavezni članovi TZ;
- Time vrši diskriminaciju navedenih lica, kako u odnosu na lica koja su prema zakonu obavezni članovi TZ, tako i prema onim licima koja nisu obavezni članovi a nisu obuhvaćeni članom 11. Uredbe o članarini u TZ,
- Takođe tim licima ograničeno je pravo na imovinu, potpuno suprotno članu 1. Prvog Protokola uz Konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama.

Poseban problem predstavlja član 18. Uredbe o članarini u TZ, koji se propisuje da Uprava za inspeksijske poslove i kantonalni organ uprave nadležan za inspeksijske poslove, vrše nadzor nad naplatom članarine od pravnih i fizičkih lica. Vlada FBiH nije imala zakonski ni ustavni osnov da uredbom reguliše materiju, koja je trebala biti regulisana zakonom, a pogotovo nije imala pravni osnov da propiše da je državni organ uprave nadležan za naplatu članarine TZ, koje ne predstavljaju javni prihod.

d) Disproporcija u prihodu od turističke takse i doprinosa

Predlažemo Vladi FBiH da zatraži zvanične podatke o tome:

- Koliko se godišnje naplati novca po osnovu članarine TZ;
- Koliki je stepen naplate;
- Koliko se godišnje naplati novca po osnovu boravišne takse,
- Koliki je stepen naplate;
- Kako su potrošena gore navedena sredstva.

Prema informacijama kojima mi raspoložemo postoji znatan nesrazmjer u naplati članarine u TZ i naplati boravišne takse. Naime, stepen naplate boravišne takse, naročito u opštinama i gradovima koji su najposjećeniji u FBiH (Neum, Međugorje, Sarajevo, Mostar) izuzetno je mali. Da problem bude veći, gostima se naplaćuje boravišna taksa ali se ona ne prosljeđuje TZ, nego se zadržava u privatnim džepovima.

Ako su ti podaci tačni, a mi vjerujemo da jesu, očigledno je da postoje propusti u procesu naplate takse (prijava i odjava turista ne vrši u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima kojima je regulisana prijava i odjava turista).

Tome u prilog govore i razne statistike, a tiču se disproporcije u broju noćenja (domaćih i stranih) turista u FBiH i BiH i broju prijavljenih gostiju, a time i uplaćenih odnosno neuplaćenih taksi.

Obzirom na moguće propuste u uplaćivanju taksi turističkih zajednica to bi mogao biti razlog za regulisanje pojačane kontrole nad uplaćivanjem istih, te na taj način poboljšanja ukupnog prihoda turističkih zajednica a u isto vrijeme i rasterećenja poslodavaca.

Svjesni smo da je turizam, jedna od strateških privrednih grana u FBiH. U našem članstvu postoji značajan broj kompanija koje se bave ovom djelatnošću.

Želimo da damo svoj doprinos razvoju turizma. Međutim po našem mišljenju potpuno je nepotrebno u tu svrhu finansijski opteretiti poslodavace, kada je moguće namaći dovoljno sredstava, po osnovu naplate boravišne takse, ulaganja lokalnih samouprava, te kantonalnih i federalnih institucija.

e) Rasterećenje privrede

Javna proklamacija Vlade o rasterećenju privrede i poslodavaca kao jednog od načina izlaska iz ekonomske krize, svakako nije u skladu sa uvođenjem dodatnih opterećenja poslodavaca.

Naime, izmjenama i dopunama Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama, znatno je proširen spisak pravnih lica, koja su obavezna na plaćanje članarine.

Na taj način došlo je do povećanja parafiskalnih nameta, a to je opet suprotno javno proklamovanim zalaganjima stranaka koje čine vladajuću većinu za rasterećenje privrede.

Mislimo da je pravi trenutak za ukidanje ovog potpuno nepotrebnog fiskalnog nameta. Ovo tim više što smo argumentovali, da je on protivustavan, donesen bez ustavnog i zakonskog osnova, diskriminacion, te neracionalan i nepotreban.

Sigurni smo da će Vlada ozbiljno razmotriti i prihvatiti naše argumente, te na taj način poslati pozitivan signal i poslodavcima i javnosti. Ubijeđeni smo da bi takva odluka Vlade bila dobro prihvaćena i od najšire javnosti, koja bi prepoznala njen reformski karakter. Također predlažemo da se ova tema raspravi na Ekonomsko-socijalnom vijeću.

Mladen Pandurević

Direktor

cc.

Ekonomsko-socijalno vijeće za teritorij Federacije BiH

gđin. Edhem Biber

Federalno ministarstvo okoliša i turizma

gđa. Branka Đurić